

„TKO SU NAŠE ŽRTVE“

studeni 2005 – studeni 2015

Od studenog 2005. godine od kada je počelo sa radom do studenog 2015. godine u Savjetovalištu za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja grada Zagreba ukupno je odrađeno preko 11 000 savjetovanja sa gotovo 7 000 korisnika.

Od početka 2011. godine u savjetovalištu se vodi sustavna elektronska baza podataka iz koje dio podataka prikazujemo povodom 10 godina rada kako bi pružili uvid u neka obilježja žrtava obiteljskog nasilja.

siječanj 2011 – svibanj 2015

Ukupan uzorak je sačinjavalo 3296 osoba koji su bili korisnici Savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja i to u periodu od 01. siječnja 2011. godine do 31. svibnja 2015. godine. Ukupno se radilo o 2435 korisnika ženskog spola (73,9%) i 861 korisnika muškog spola (26,1 %).

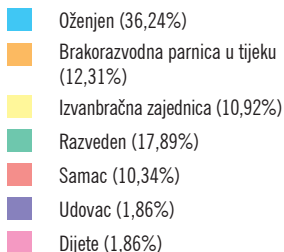
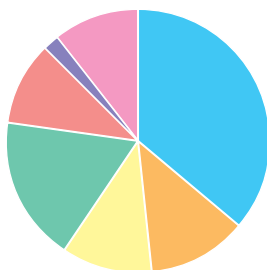
Prosječna dob korisnika je bila 40 godina (39,58+/- 16,66 s rasponom od 2 do 80). Većinom se radilo o punoljetnim osobama (96,0 %), dok je 4 % bilo djece i maloljetnih osoba.

S obzirom da su naši korisnici bili oba spola u prikazu našeg desetogodišnjeg rada odlučili smo se prikazati razlike i sličnosti žena i muškaraca žrtava obiteljskog nasilja po nekim njihovim obilježjima i moguće razbiti neke mitove koji postoje u društvu o žrtvama.

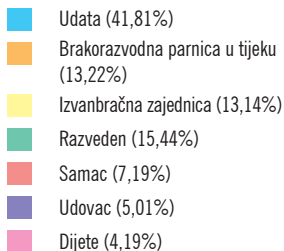
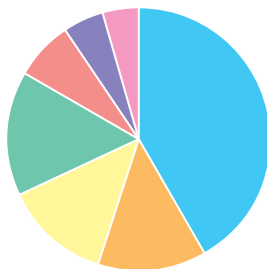
Preko polovice (53,4 %) svih korisnika savjetovališta bili su u braku ili izvanbračnoj zajednici. Među korisnicima ženskog i muškog spola je postojala razlika koja se vidi i na grafičkom prikazu 1.

Slika 1.
BRAČNI STATUS

Muškarci

Žene

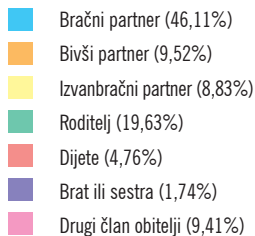
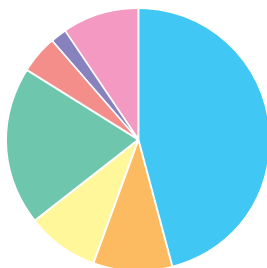

Nasilje u obitelji se kod preko 70,0 % korisnika dogodilo od strane sadašnjeg ili bivšeg partnera, dok je kod 12,0 % korisnika nasilje bilo od strane roditelja ili skrbnika, kod 6,0 % od strane djeteta te kod ostalih korisnika od strane drugih članova obitelji. Kod žena je počinitelj češće nego kod muškaraca bio partner, dok je kod muškaraca češće počinitelj bio roditelj (grafički prikaz 2).

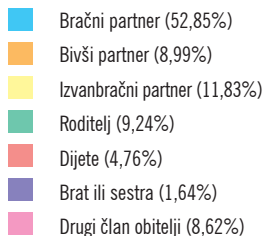
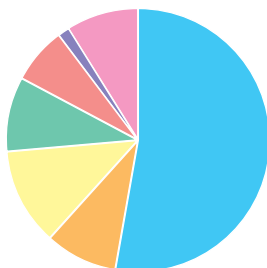
Slika 2.

POČINITELJI NASILJA

Muškarci

Žene

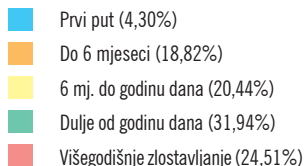
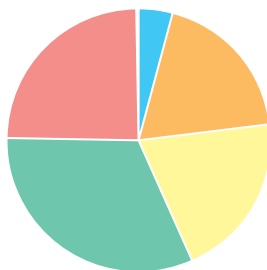

Oko 60,0 % korisnika je nasilju bilo izloženo dulje od godinu dana ili više godina (29,6 %; 29,2 %) dok je svega 5,0 % korisnika po prvi put doživjelo nasilje. Između žena i muškaraca žrtava obiteljskog nasilja nije bilo razlike u dužini izloženosti nasilju (grafički prikaz 3).

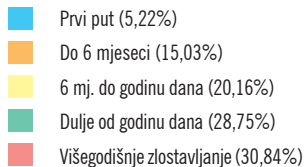
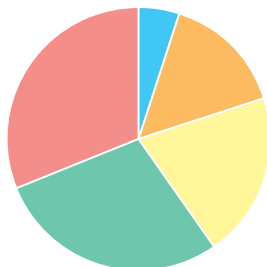
Slika 3.

TRAJANJE ZLOSTAVLJANJA

Muškarci

Žene

VRSTE NASILJA

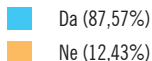
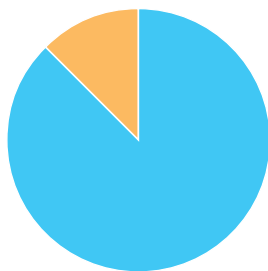
Gotovo dvije trećine korisnika je bilo žrtva kombiniranog nasilja (dva ili više oblika), dok je kod onih kod kojih se radilo o samo jednom obliku nasilja prevladavalo psihičko nasilje (1/4 korisnika). Svega 1,0 % korisnika je bilo izloženo samo seksualnom nasilju u obitelji. Razlika u vrsti nasilja je postojala između žena i muškaraca i to na način da su žene češće bile žrtve kombiniranog nasilja (60,7 % : 49,2 %) te češće žrtve samo fizičkog nasilja (11,0 % : 5,1 %), dok su muškarci češće bili žrtve samo psihičkog nasilja (40,8 % : 20,0 %).

Dodatno uspoređujući različite oblike nasilja muškarci su češće od žena bili žrtve psihičkog zlostavljanja (23,7 % : 12,4 %) (grafički prikaz 4).

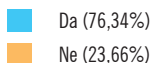
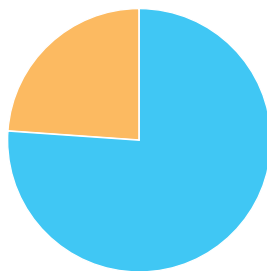
Slika 4.

PSIHIČKO ZLOSTAVLJANJE

Muškarci

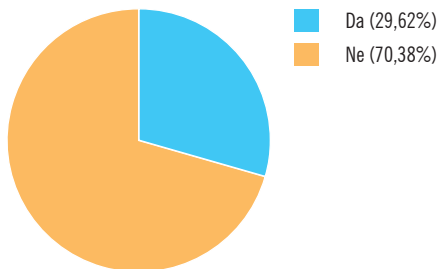
Žene

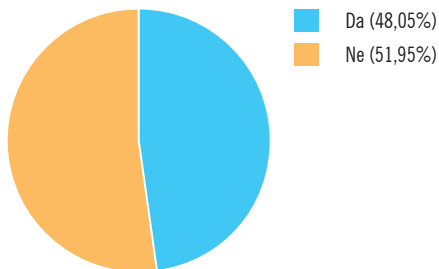
Još veća razlika u vrsti nasilja kojem su izloženi između žena i muškaraca je vidljiva kod fizičkog nasilja kojem su žene gotovo dvostruko češće bile izložene nego muškarci (48,1 % : 29,6 %) (grafički prikaz 5).

Slika 5.
FIZIČKO ZLOSTAVLJANJE

Muškarci

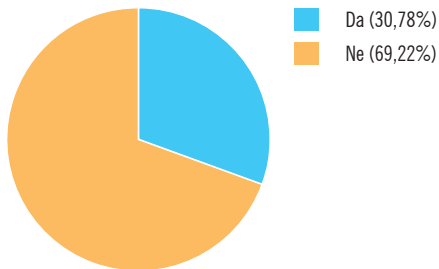
Žene

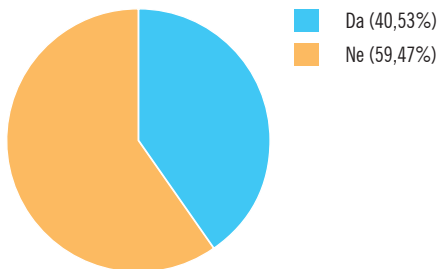
Ekonomsko nasilje je uz psihičko i fizičko nasilje također češće prisutno kod žena nego kod muškaraca žrtava obiteljskog nasilja (40,5 % : 30,8 %) (grafički prikaz 6).

Slika 6.
EKONOMSKO ZLOSTAVLJANJE

Muškarci

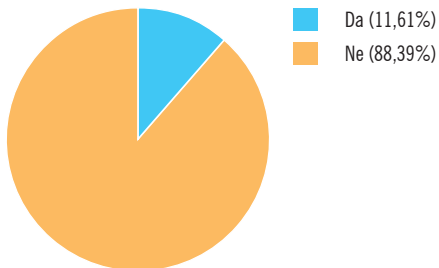
Žene

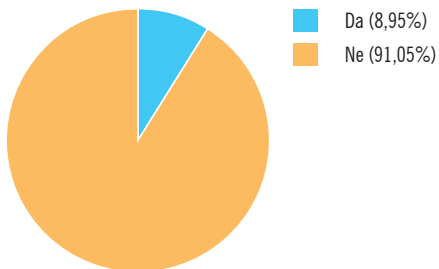
Seksualno nasilje se kao oblik nasilja pokazalo češće, iako ne statistički značajno, kod muškaraca nego kod žena žrtava obiteljskog nasilja (11,6 % : 9,0 %) (grafički prikaz 7).

Slika 7.
SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE

Muškarci

Žene

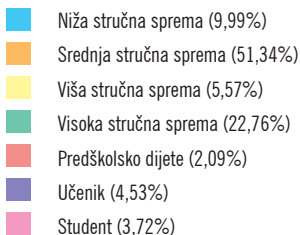
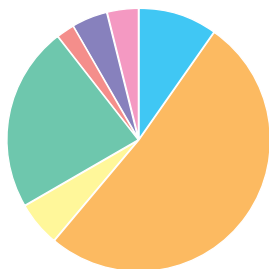

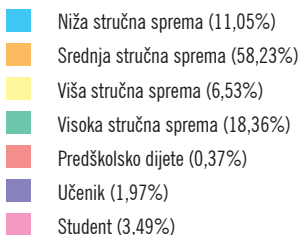
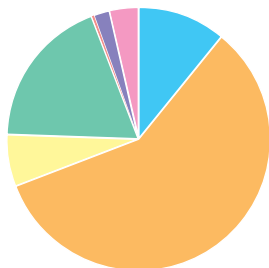
Preko polovice korisnika savjetovaništa je bilo srednje stručne spreme (56,4 %), dok je višu ili visoku stručnu spremu imala četvrtina korisnika (25,8 %). 6,9 % korisnika je još uvijek bilo u sustavu obrazovanja (predškolska djeca, školska djeca ili studenti). Između žena i muškaraca žrtava obiteljskog nasilja je postojala razlika u obrazovnom statusu na način da su muškarci češće imali višu ili visoku stručnu spremu, te je među njima češće bilo predškolske djece i učenika (grafički prikaz 8).

Slika 8
OBRAZOVNI STATUS

Muškarci

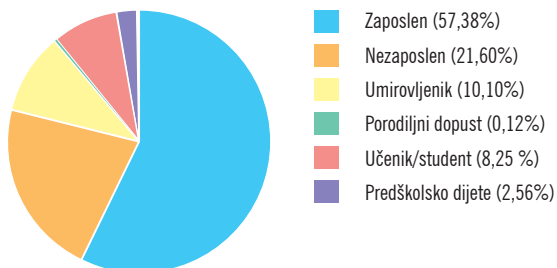
Žene

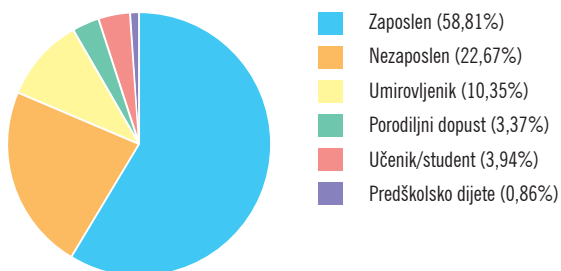
Većina korisnika je bila zaposlena (60,9 %), zatim se radilo o nezaposlenim osobama (22,4 %), umirovljenicima (10,3 %) dok su ostali bili djeca, učenici ili studenti. S obzirom na radni status nije bilo razlike po spolu među korisnicima (grafički prikaz 9).

Slika 9
RADNI STATUS

Muškarci

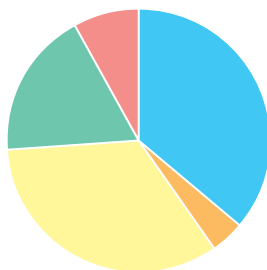
Žene

Riješeni stambeni status je imalo $\frac{3}{4}$ korisnika. Po pitanju stambenog statusa postojale su razlike između žena i muškaraca i to na način da su muškarci znatno češće nego žene imali vlastiti stambeni prostor (36,1 % : 22,8 %). Žene su češće nego muškarci živjele u partnerovom stambenom prostoru (14,1 % : 4,2 %) (grafički prikaz 10).

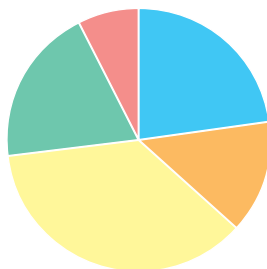
Slika 10
STAMBENI STATUS

Muškarci

- Vlastiti stambeni prostor (36,12%)
- Partnerov stambeni prostor (4,18%)
- Zajednički stambeni prostor (33,80%)
- Podstanarstvo (18,00%)
- Ostalo (7,90%)

Žene

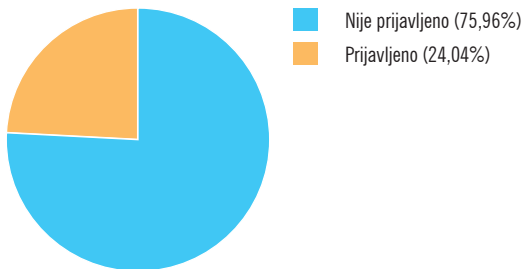

- Vlastiti stambeni prostor (22,79%)
- Partnerov stambeni prostor (14,09%)
- Zajednički stambeni prostor (36,39%)
- Podstanarstvo (19,38%)
- Ostalo (7,35%)

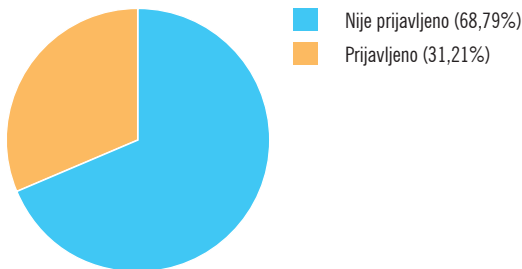
Većina počinjenih djela nasilja u obitelji prije dolaska u savjetovanište nije bila prijavljena. Najčešće prijave su bile centru za socijalnu skrb i to od strane 42,1 % korisnika. Zatim slijede prijave policiji kod 29,3 % korisnika, prekršajne prijave kod 12,7 % korisnika te najrjeđe kaznene prijave kod svega 6,3 % korisnika. Nasilje nad ženama je češće bilo prijavljeno nego nad muškarcima; nadležnom centru za socijalnu skrb (42,87 % : 39,95 %), policiji (31,2 % : 24,0 %), prekršajna prijava (13,92 % : 9,29 %), kaznena prijava (6,45 % : 5,69 %) (grafički prikaz 11).

Slika 11
PRIJAVA POLICIJI

Muškarci

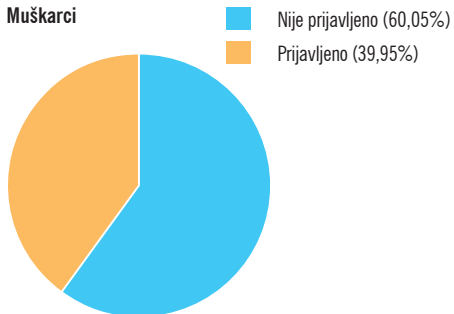
Žene

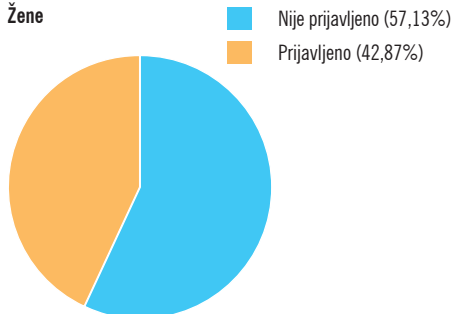
Slika 12

PRIJAVA CENTRU ZA SOCIJALNU SKRBU

Muškarci

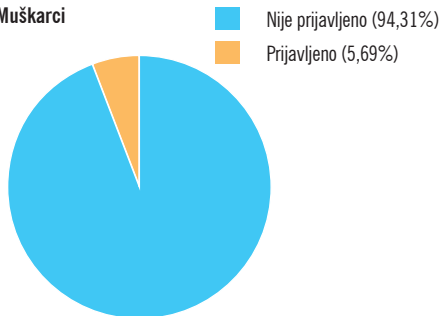
Žene

Slika 13

KAZNENA PRIJAVA

Muškarci

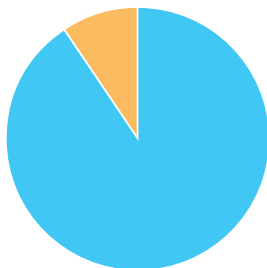

Žene

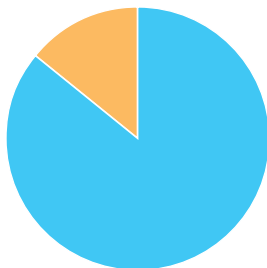
Slika 14
PREKRŠAJNA PRIJAVA

Muškarci

■ Nije prijavljeno (94,31%)
■ Prijavljeno (5,69%)

Žene

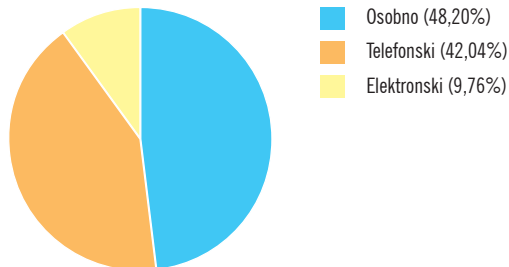

■ Nije prijavljeno (93,55%)
■ Prijavljeno (6,45%)

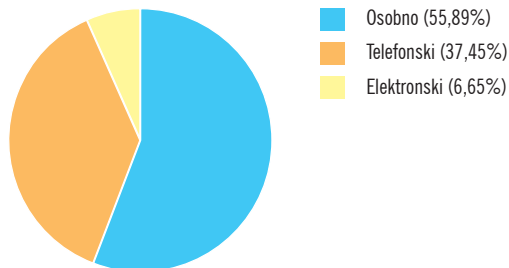
Većina korisnika savjetodavnu pomoć od strane stručnog tima savjetovališta je zatražila osobnim dolaskom (53,9 %), zatim slijede telefonski pozivi (38,7 %) dok ih se najmanji broj obratio putem elektronske pošte (7,5 %). U načinu kontakta je također dobivena razlika između žrtava obiteljskog nasilja prema spolu. Žene su češće nego muškarci osobno došle u savjetovalište (55,9 % : 48,2 %), dok su muškarci češće telefonski ili elektroničkom poštom kontaktirali djelatnike savjetovališta (42,04 % : 37,05 %; 9,76 % : 6,65 %) (grafički prikaz 15).

Slika 15
NAČIN KONTAKTA

Muškarci

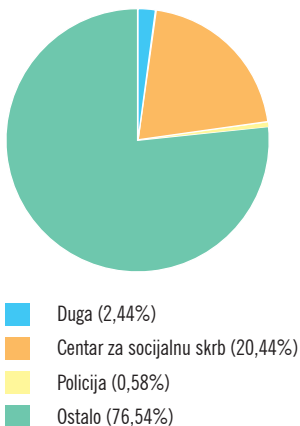
Žene

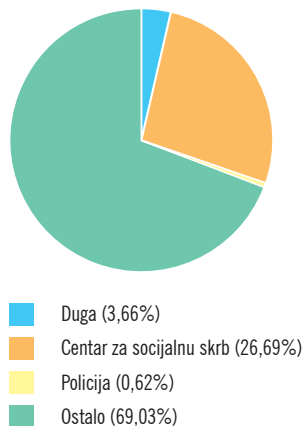
Četvrtina korisnika je u savjetovanište upućena od strane nadležnog centra za socijalnu skrb, 3,3 % od strane „Duge-Zagreb“ a svega 20 korisnika (0,6 %) od strane policije. Ostali korisnici su za savjetovanište saznali putem sredstava javnog informiranja, web stranica ili osobne preporuke ranijih korisnika. Žene žrtve nasilja su češće nego muškarci upućene od strane nadležnog centra za socijalnu skrb (26,69 % : 20,44 %) (grafički prikaz 16).

Slika 16
UPUĆEN OD

Muškarci

Žene

ZAKLJUČNO

- **Nasilje u obitelji se događa i ženama i muškarcima, svih dobnih skupina bez obzira na njihov obrazovni i socioekonomski status; češće se događa ženama (75 % : 25 %)**
- **Obiteljsko nasilje često nije prijavljeno ili prepoznato od strane same žrtve ili njene okoline**
- **Izlazak iz nasilnog odnosa je proces s neizvjesnim trajanjem i konačnim ishodom; nasilje koje je trajalo godinama nemoguće je u kratkom roku prekinuti**

Presudno kao poticaj žrtvi za izlazak iz nasilnog odnosa je:

- **Koordinacija i sveobuhvatnost djelovanja sustava**
- **Interdisciplinarni pristup u radu sa žrtvama nasilja**
- **Međuresorna suradnja**